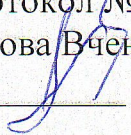

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Харківської
державної академії культури
Протокол № 5 від 28.10.2024 р.
Голова Вченої ради

Василь ШЕЙКО

Введено в дію наказом
№ 245 від 28.10.2024 р.

В. о. ректора

Наталія РЯБУХА

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АСИСТЕНТУРУ-СТАЖУВАННЯ
ТА ТВОРЧУ АСПІРАНТУРУ
ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ**

Харків - 2024

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення розроблене у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 865, Кодексу законів України про працю.

2. Це Положення визначає механізм здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні здобувачами вищої освіти на третьому (освітньо-творчому) рівні (далі - здобувачі) у закладах вищої освіти мистецького спрямування, які здійснюють підготовку фахівців за мистецькими спеціальностями галузі знань “Культура і мистецтво”.

3. Особа має право здобувати освітньо-творчий ступінь доктора мистецтва у творчій аспірантурі.

Підготовка здобувачів у творчій аспірантурі закладу вищої освіти мистецького спрямування здійснюється:

- за очною (денною, вечірньою) формою навчання;
- за заочною формою навчання (для осіб, які провадять професійну творчу мистецьку діяльність за основним місцем роботи в закладах культури).

Підготовка здобувачів може здійснюватися поза творчою аспірантурою (для осіб, які провадять науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у відповідному закладі вищої освіти мистецького спрямування).

4. Нормативний строк підготовки доктора мистецтва у творчій аспірантурі становить *три роки*.

Першим етапом здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 “Музичне мистецтво” є *асистентура-стажування*.

Підготовка здобувачів в асистентурі-стажуванні ХДАК здійснюється виключно за очною (денною) формою навчання. Нормативний строк підготовки здобувачів в асистентурі-стажуванні становить *один рік*.

Другий етап - для здобувачів, які успішно завершили навчання в асистентурі-стажуванні та отримали відповідний сертифікат, строк підготовки в творчій аспірантурі за цією ж спеціальністю становить *два роки*.

Для здобувачів, які навчаються поза творчою аспірантурою, строк підготовки для здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва не може перевищувати п'яти років.

Здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво не передбачає навчання в асистентурі-стажуванні.

5. ХДАК провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-творчому) рівні вищої освіти з підготовки здобувачів згідно з отриманою ліцензією на провадження освітньої діяльності.

6. Здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва на третьому (освітньо-творчому) рівні вищої освіти здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних або фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав заклад вищої освіти мистецького спрямування на реалізацію культурно-мистецьких проєктів, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора мистецтва).

7. Підготовка здобувачів за державним замовленням здійснюється виключно за очною (денною) формою навчання.

Державне замовлення на підготовку здобувачів за відповідними спеціальностями формується для творчої аспірантури та асистентури-стажування окремо та розподіляється на конкурсній основі між закладами вищої освіти мистецького спрямування.

Інформація про розподіл державного замовлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті ХДАК.

8. Кількість здобувачів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються вченою радою ХДАК у межах ліцензованого обсягу з урахуванням можливостей забезпечення

кваліфікованого творчого керівництва та/або наукового консультування та надання якісних освітніх послуг.

9. Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів здійснюється згідно з положенням, затвердженим МОН.

10. Здобувачі, які не завершили навчання у творчій аспірантурі чи асистентурі-стажуванні за кошти державного бюджету або були відраховані з творчої аспірантури чи асистентури-стажування *достроково*, мають право повторно безоплатно здобувати вищу освіту за державним замовленням за умови відшкодування коштів, витрачених на оплату послуг з їх підготовки.

11. Здобувачі користуються всіма правами та зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти відповідно до Законів України "Про вищу освіту".

З метою належного виконання освітньо-творчої програми та провадження творчої мистецької діяльності здобувачі мають право на забезпечення матеріально-технічною базою для підготовки та реалізації творчого мистецького проекту або творчого звіту.

Здобувачі, які навчаються *поза творчою аспірантурою* ХДАК, мають право на безперервну трудову діяльність. У разі звільнення із ХДАК здобувач втрачає право навчатися поза творчою аспірантурою у цьому закладі та може:

- продовжити навчання поза творчою аспірантурою у закладі вищої освіти мистецького спрямування, до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким закладом вищої освіти);
- вступити до творчої аспірантури закладу вищої освіти мистецького спрямування на загальних умовах.

12. Науково-методичне забезпечення та організацію освітньої діяльності з підготовки здобувачів у ХДАК здійснює вчена рада.

Організацію освітнього процесу з підготовки здобувачів освітнього-творчого ступеня у ХДАК забезпечує відділ аспірантури.

Відповідальність за рівень організації науково-педагогічної та творчої підготовки в асистентурі-стажуванні та творчій аспірантурі покладається на

проректора з наукової роботи, завідувачів випускових кафедр та завідувача аспірантурою.

ВСТУП ДО ТВОРЧОЇ АСПІРАНТУРИ ТА АСИСТЕНТУРИ-СТАЖУВАННЯ

13. Вступ до творчої аспірантури або асистентури-стажування здійснюється на конкурсній основі за результатами вступних випробувань відповідно до Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН, та Правил прийому до ХДАК, затверджених вченою радою (далі - Правила прийому) та цього Положення.

14. До творчої аспірантури або асистентури-стажування приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра за мистецькою спеціальністю.

Особи, які для вступу до творчої аспірантури або асистентури-стажування подають засвідчену в установленому порядку копію та переклад українською мовою документа про вищу освіту, здобуту в іноземних вищих навчальних закладах, допускаються до вступних випробувань нарівні з іншими особами. У разі зарахування на навчання таких осіб обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності іноземного документа про освіту, що здійснюється відповідно до Порядку визнання здобутих в іноземних закладах вищої освіти ступенів вищої освіти та наукових ступенів, затвердженого МОН.

15. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами прийому. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до вступних випробувань у зв'язку з неподанням в установлений строк або неправильно оформлених документів, або поданих не в повному обсязі, визначених Правилами прийому.

16. Вступні випробування до *творчої аспірантури* складаються із:
творчого випробування із спеціальності (в обсязі програми другого (магістерського) рівня вищої освіти з відповідної спеціальності);
співбесіди з фахових питань та наукового реферату (в обсязі програми другого (магістерського) рівня вищої освіти з відповідної спеціальності);

вступного іспиту з іноземної мови (в обсязі програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за вибором вченої ради). Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом;

вступного іспиту з філософії (в обсязі програми другого (магістерського) рівня вищої освіти).

17. Вступні випробування до *асистентури-стажування* складаються із:

творчого випробування із спеціальності (в обсязі програми другого (магістерського) рівня вищої освіти з відповідної спеціальності);

співбесіди з фахових питань (в обсязі програми другого (магістерського) рівня вищої освіти з відповідної спеціальності).

18. Особам, які подають для вступу до творчої аспірантури сертифікат про навчання в асистентурі-стажуванні, результати захисту творчого звіту можуть бути зараховані як результати творчого випробування із спеціальності.

19. Вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається у Правилах прийому.

20. Результати вступних випробувань до творчої аспірантури та асистентури-стажування дійсні для вступу до відповідного закладу вищої освіти мистецького спрямування до кінця наступного календарного року.

21. Вступні випробування до творчої аспірантури та асистентури-стажування проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три - п'ять осіб, які призначаються ректором ХДАК.

22. До складу предметних комісій включаються науково-педагогічні працівники закладу вищої освіти мистецького спрямування, які мають науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання та які відповідають за виконання відповідної освітньої складової освітньо-творчої програми.

До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники інших закладів вищої освіти мистецького спрямування, з якими укладено договори про провадження спільної творчої мистецької діяльності та/або про спільне виконання освітньо-творчої програми.

23. Результати вступних випробувань до творчої аспірантури та асистентури-стажування можуть бути оскаржені здобувачем у порядку, визначеному у Правилах прийому.

Між особою, зарахованою на навчання на третьому (освітньо-творчому) рівні вищої освіти, та ХДАК укладається договір.

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНЬО-ТВОРЧОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА МИСТЕЦТВА ТА НАВЧАННЯ В АСИСТЕНТУРІ- СТАЖУВАННІ

24. Підготовка здобувачів у творчій аспірантурі (далі - аспіранти) та навчання здобувачів у асистентурі-стажуванні (далі - асистенти-стажисти) здійснюються за освітньо-творчими програмами, що розробляються на основі стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та затверджуються вченою радою.

Складовою освітньо-творчої програми творчої аспірантури може бути освітньо-творча програма асистентури-стажування.

25. Підготовка здобувачів передбачає успішне виконання відповідної освітньо-творчої програми за однією з мистецьких спеціальностей, яка включає освітню, дослідницьку, творчу мистецьку і педагогічну складові для аспірантів та освітню і творчу мистецьку складові для асистентів-стажистів.

26. Освітня складова освітньо-творчої програми повинна містити інформацію про перелік та обсяг навчальних компонентів (30-60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - Європейська система) для аспірантів та 10-20 кредитів Європейської системи для асистентів-стажистів), послідовність їх вивчення, форми проведення

навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

27. Освітньо-творча програма творчої аспірантури має передбачати набуття таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибинних знань із спеціальності (спеціалізації), зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією (не менше ніж *шість* кредитів Європейської системи);
- поглиблення практичних творчих мистецьких компетентностей, зокрема оволодіння високим рівнем творчої майстерності (не менше ніж *шість* кредитів Європейської системи);
- набуття науково-педагогічних компетентностей через проєкцію інноваційних методів та технік у творчій мистецькій діяльності на викладацьку діяльність (не менше ніж *шість* кредитів Європейської системи);
- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду (не менше ніж *чотири* кредити Європейської системи);
- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів дослідження щодо власного творчого мистецького проєкту, застосування сучасних інформаційних технологій у пошуковій діяльності, управління творчими мистецькими та/або науковими проєктами (не менше ніж *чотири* кредити Європейської системи);
- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів свого дослідження іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних текстів з відповідної спеціальності (не менше ніж *чотири* кредити Європейської системи).

28. Освітньо-творча програма асистентури-стажування має передбачати набуття таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття поглиблених знань із спеціальності (спеціалізації), зокрема засвоєння найбільш передових концептуальних та методологічних знань в галузі професійної діяльності (не менше ніж *чотири* кредити Європейської системи);
- набуття практичних мистецьких компетенцій, зокрема вдосконалення творчої майстерності, застосування інноваційних методів та технік у творчій мистецькій діяльності, які дають можливість переосмислити наявну та створити нову професійну практику (не менше ніж *шість* кредитів Європейської системи).

29. Освітньо-творча програма є основою для формування здобувачем індивідуального навчального плану, у якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг усіх складових освітньо-творчої програми.

Індивідуальний навчальний план повинен містити перелік дисциплін за вибором здобувача в обсязі, що становить не менше ніж 25 відсотків загальної кількості кредитів Європейської системи.

Індивідуальний навчальний план погоджується здобувачем з його творчим керівником та/або науковим консультантом, обговорюється профільною кафедрою (групою забезпечення спеціальності) та за її рекомендацією затверджується вченою радою протягом *двох місяців* з дня зарахування здобувача до закладу вищої освіти мистецького спрямування.

Індивідуальний навчальний план є обов'язковим до виконання здобувачем і використовується для оцінювання успішності запланованої роботи. Порухення строків виконання індивідуального навчального плану без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою рішення про відрахування здобувача.

Зміни до індивідуального навчального плану вносяться, погоджуються та затверджуються в установленому ХДАК порядку.

30. Засвоєння здобувачем навчальних дисциплін може відбуватися на базі ХДАК, а також у рамках реалізації права на академічну мобільність - на базі інших закладів вищої освіти мистецького спрямування.

31. У разі підтвердження здобувачем рівня знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти заклад вищої освіти мистецького спрямування має право зарахувати відповідні кредити Європейської системи, передбачені освітньо-творчою програмою, як такі, що виконані у повному обсязі.

Обсяг навчального навантаження, передбачений для набуття мовних компетентностей, може бути використаний здобувачем для оволодіння іншими компетентностями за погодженням з творчим керівником та/або науковим консультантом.

32. Вчена рада має право прийняти рішення про зарахування кредитів Європейської системи, отриманих здобувачем в інших закладах вищої освіти, обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-творчою програмою.

Кредити Європейської системи, отримані здобувачем під час навчання в асистентурі-стажуванні та передбачені освітньо-творчою програмою творчої аспірантури, можуть бути зараховані у відповідному обсязі за рішенням вченої ради.

НАВЧАННЯ В АСИСТЕНТУРІ-СТАЖУВАННІ ТА ТВОРЧІЙ АСПІРАНТУРІ

33. Творча мистецька складова освітньо-творчої програми творчої аспірантури передбачає підготовку творчого мистецького проекту.

34. Керівництво підготовкою творчого мистецького проекту здійснює творчий керівник та/або науковий консультант.

Творчий керівник призначається з числа науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та/або вченим (почесним) званням відповідним наказом керівника закладу вищої освіти мистецького спрямування. Якщо творчий керівник не має наукового ступеня, для забезпечення виконання дослідницької складової творчого мистецького проекту додатково

призначається науковий консультант з числа науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

Творчий керівник та/або науковий консультант здійснюють керівництво підготовкою творчого мистецького проекту, контролюють виконання індивідуального навчального плану та звітують перед профільною кафедрою та вченою радою.

Творчий керівник та/або науковий консультант можуть здійснювати одночасне керівництво (консультування) підготовкою, як правило, не більше ніж *п'ять* аспірантів.

На здійснення керівництва (консультування) підготовкою аспіранта творчому керівникові та науковому консультанту відводиться 50 академічних годин навчального навантаження з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

35. Творчий мистецький проект поєднує дослідницьку та творчу мистецьку складові. Основні вимоги до творчого мистецького проекту визначаються стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю.

36. Вимоги до форми і обсягу дослідницької та творчої мистецької складових визначаються освітньо-творчою програмою з урахуванням вимог цього Положення.

Дослідницька складова творчого мистецького проекту може бути виконана у формі його наукового обґрунтування. Наукове обґрунтування творчого мистецького проекту подається у вигляді авторського тексту, в якому наведені самостійні результати дослідження історії творчих та наукових вирішень обраної тематики, визначено та обґрунтовано предмет мистецького пошуку, означені основні етапи інтерпретаційних шляхів досягнення художньої мети творчого мистецького проекту тощо. Наукове обґрунтування складається з таких структурних частин: вступу, розділів, висновків, списку використаних джерел та анотації, наведеної українською та англійською мовами, а також доповнюється методичною розробкою спеціального курсу дисципліни за темою творчого мистецького проекту. Здобувач засвідчує власним підписом на титульній сторінці наукового обґрунтування, що подана до захисту

дослідницька складова є його власним напрацюванням і всі запозичені ідеї, наукові результати, цитати супроводжуються належними посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

Творча мистецька складова творчого мистецького проекту повинна бути публічно представлена та зафіксована на електронних носіях у формі відео-, аудіо-, фотозапису.

За темою творчого мистецького проекту здобувач ступеня доктора мистецтва повинен опублікувати не менше *двох* статей у виданнях мистецького або культурологічного спрямування України або інших держав з обов'язковим дотриманням принципу академічної доброчесності. Якщо здобувач подає інші публікації, надруковані у співавторстві, після кожної позиції він повинен зазначити свій особистий внесок у такі публікації.

Апробація наукової складової творчого мистецького проекту здійснюється шляхом участі здобувача в конференціях, конгресах, форумах, симпозіумах, семінарах (не менше одного заходу на рік навчання).

Апробація мистецької складової творчого мистецького проекту здійснюється шляхом проведення здобувачем майстер-класів, лекцій-концертів, участі його в концертах, конкурсах, виставках, виставах, фестивалях, показах, мистецьких програмах тощо (не менше одного заходу на рік навчання).

Апробація наукової та мистецької складових є обов'язковою умовою допуску до захисту творчого мистецького проекту.

Періодичність, кількість та форми заходів з апробації наукової та мистецької складових творчого мистецького проекту визначаються освітньо-творчими програмами з урахуванням специфіки відповідних спеціалізацій.

37. Підготовка та реалізація творчого мистецького проекту здійснюється з використанням матеріально-технічної бази ХДАК для аспірантів очної форми навчання та з використанням матеріально-технічної бази за основним місцем роботи в установах, організаціях і закладах культури для аспірантів заочної форми навчання.

38. Стан готовності творчого мистецького проекту аспіранта до захисту визначається творчим керівником та/або науковим консультантом спільним рішенням.

Обов'язковою умовою допуску до захисту творчого мистецького проекту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Творчий керівник та/або науковий консультант готує (готують) висновок про творчий мистецький проект здобувача, що містить оцінку роботи у процесі підготовки дослідницької та творчої мистецької складових творчого мистецького проекту.

39. Творча мистецька складова освітньо-творчої програми асистентури-стажування передбачає підготовку творчого звіту.

40. Атестація асистентів-стажистів здійснюється екзаменаційною комісією ХДАК на підставі захисту творчого звіту.

41. Правила підготовки здобувачів у творчій аспірантурі, поза творчою аспірантурою та навчання в асистентурі-стажуванні визначаються у положеннях, що затверджуються вченою радою ХДАК.

УТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ РАДИ З ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА МИСТЕЦТВА

42. Спеціалізована рада з присудження ступеня доктора мистецтва (далі - рада) утворюється ХДАК за умов наявності ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні вищої освіти та акредитованих освітньо-творчих програм з підготовки доктора мистецтва, з правом прийняття до розгляду та проведення захисту творчих мистецьких проектів за спеціальністю з галузі знань "Культура і мистецтво". Рада утворюється для проведення разового захисту творчого мистецького проекту.

Склад ради формується з діячів мистецтв відповідно до спеціалізації (більше половини загальної кількості членів ради) та науковців (докторів наук, докторів філософії (кандидатів наук), докторів мистецтва за відповідною спеціальністю. До складу ради можуть бути включені працівники інших

закладів вищої освіти мистецького спрямування або наукових установ мистецького (культурологічного) спрямування. Кількість членів ради з інших закладів (установ) мистецького спрямування не повинна перевищувати кількості членів ради, які є штатними працівниками ХДАК, в якому утворюється рада.

Рада утворюється у складі голови, його заступника та членів ради, кількість яких становить *п'ять* осіб.

Голова ради забезпечує дотримання вимог законодавства під час функціонування ради.

Головою ради не може бути призначено:

- творчого керівника або наукового консультанта здобувача;
- керівника (заступника керівника) закладу вищої освіти мистецького спрямування, в якому утворюється рада;
- співавтора публікацій здобувача;
- близьких осіб здобувача.

Голова та члени ради мають рівні права під час захисту здобувачем творчого мистецького проекту.

Функції із забезпечення діяльності ради рішенням керівника закладу вищої освіти мистецького спрямування за поданням голови ради можуть бути покладені на одного з членів ради або на іншого працівника такого закладу.

Близькі особи, коло яких визначено законом, керівника закладу вищої освіти мистецького спрямування або його заступника з метою захисту творчого мистецького проекту звертаються до іншого закладу вищої освіти мистецького спрямування щодо утворення ради для проведення разового захисту творчого мистецького проекту. Порушення зазначеної вимоги є підставою для скасування рішення разової ради.

Оплата праці голови та членів ради і відшкодування витрат на їх відрядження здійснюються відповідно до законодавства, що регулює оплату праці голови та членів екзаменаційної комісії закладу вищої освіти та відшкодування витрат на відрядження членів екзаменаційної комісії, призначених з інших міст.

ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА МИСТЕЦТВА

43. З метою присудження ступеня доктора мистецтва здобувач подає раді такі документи:

- 1) заяву щодо проведення його атестації;
- 2) копію першої сторінки паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця;
- 3) копію диплома магістра (спеціаліста). У разі коли документ про вищу освіту видано іноземним закладом вищої освіти, додатково подається копія документа про визнання іноземного документа про вищу освіту;
- 4) копію свідоцтва про зміну імені (у разі потреби);
- 5) витяг з наказу про зарахування до творчої аспірантури, засвідчений в установленому порядку;
- 6) копію сертифіката про закінчення асистентури-стажування (для здобувачів спеціальності “Музичне мистецтво”);
- 7) висновок творчого керівника та/або наукового консультанта про творчий мистецький проект здобувача у двох примірниках;
- 8) наукове обґрунтування творчого мистецького проекту в друкованому (три примірники) та електронному вигляді;
- 9) методичну розробку спеціального курсу дисципліни за темою творчого мистецького проекту в друкованому (три примірники) та електронному вигляді;
- 10) запис, яким зафіксовано публічне представлення творчої мистецької складової творчого мистецького проекту, на електронних носіях у відповідній формі (три примірники). Для здобувачів за спеціальностями “Дизайн” та “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” - у формі каталогу, портфолію, альбому творчих робіт тощо (три примірники);
- 11) копії публікацій за темою творчого мистецького проекту, на яких повинні бути зазначені вихідні дані відповідних видань, та копії документів, що

підтверджують апробацію мистецької складової творчого мистецького проекту. Копії зазначених публікацій та документів засвідчуються в установленому порядку.

Оригінали документів, що подаються раді відповідно до підпунктів 2-4 цього пункту, надаються раді і після прийняття заяви повертаються здобувачеві. Копії зазначених документів засвідчуються в установленому порядку.

Член ради (працівник закладу вищої освіти мистецького спрямування), на якого покладені повноваження щодо забезпечення діяльності ради, перевіряє наявність документів відповідно до цього пункту та їх оформлення.

У разі оформлення документів іноземця або особи без громадянства повне ім'я та прізвище наводяться в тому порядку, в якому вони записані в паспортному документі іноземця.

Голова ради приймає документи до розгляду, проставляє на заяві здобувача відповідну резолюцію із зазначенням дати прийняття документів та ставить свій підпис.

44. У тижневий строк після прийняття документів до розгляду член ради (працівник ХДАК), на якого покладені повноваження щодо забезпечення діяльності ради, на офіційному веб-сайті ХДАК в розділі, в якому міститься інформація про діяльність рад, розміщує інформацію про прийняття творчого мистецького проекту до розгляду та анотацію наукового обґрунтування творчого мистецького проекту.

45. Голова ради визначає двох членів ради (одного діяча мистецтв та одного науковця), яким надаються для вивчення документи відповідно до підпунктів 8-11 пункту 43 цього Розділу.

Призначені члени ради протягом місяця готують *відгук* про творчий мистецький проект здобувача, в якому визначається ступінь актуальності теми творчого мистецького проекту, обґрунтованості його положень, висновків і рекомендацій, відповідність публікацій та мистецьких апробацій темі творчого мистецького проекту, відсутність (наявність) порушення академічної

доброочесності, рівня виконання творчої мистецької складової. Зазначений відгук підписується призначеними членами ради.

У разі коли зазначений відгук не подано своєчасно або він не відповідає вимогам абзацу другого цього пункту, голова ради може повернути його членам ради для доопрацювання або призначити інших членів ради.

46. Після подання раді відгуку про творчий мистецький проект здобувача члени ради у робочому порядку погоджують дату проведення захисту творчого мистецького проекту, яка призначається не пізніше ніж у тридизневий строк з дня одержання зазначеного відгуку головою ради. Протягом *трьох* робочих днів після погодження дати проведення захисту творчого мистецького проекту громадськість інформується про дату проведення захисту творчого мистецького проекту шляхом розміщення відповідного повідомлення на офіційному веб-сайті ХДАК.

47. Член ради (працівник ХДАК), на якого покладені повноваження щодо забезпечення діяльності ради, не пізніше ніж за *десять* робочих днів до дати захисту творчого мистецького проекту розміщує в електронному вигляді на офіційному веб-сайті ХДАК, рада якого прийняла заяву про атестацію здобувача, у розділі, в якому міститься інформація про діяльність рад, примірник наукового обґрунтування творчого мистецького проекту (із забезпеченням відкритих форматів текстових даних), висновок творчого керівника та/або наукового консультанта про творчий мистецький проект здобувача та відгук членів ради про творчий мистецький проект здобувача.

Зазначені матеріали зберігаються у відкритому доступі на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти мистецького спрямування протягом *трьох* місяців з дати набрання чинності наказом закладу вищої освіти мистецького спрямування про видачу здобувачеві диплома доктора мистецтва.

Виявлення радою порушень академічної доброочесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) (далі - академічна доброочесність) в науковому обґрунтуванні творчого мистецького проекту та/або публікаціях, методичній розробці спеціального курсу дисципліни за

темою творчого мистецького проекту є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора мистецтва без права повторного захисту.

48. Публічний захист творчого мистецького проекту проводиться на засіданні ради у вигляді його публічної презентації та відкритої мистецької і наукової дискусії щодо виконання здобувачем мистецької та дослідницької складових творчого мистецького проекту. Залежно від форми творчого мистецького проекту захист може відбуватися у два етапи (два різні дні). Публічний захист творчого мистецького проекту транслюється ХДАК на її офіційному веб-сайті в режимі реального часу. В дискусії беруть участь голова та члени ради, а також за бажанням особи, присутні на засіданні. Під час захисту радою відповідно до законодавства забезпечується аудіофіксація (запис фонограми) та відеофіксація. Запис (звукозапис, відеозапис) такого засідання ради оприлюднюється на офіційному веб-сайті ХДАК не пізніше наступного робочого дня з дати проведення засідання та зберігається на відповідному офіційному веб-сайті не менше *трьох* місяців з дати набрання чинності наказом закладу вищої освіти мистецького спрямування про видачу здобувачеві диплома доктора мистецтва.

У ході засідання рада встановлює:

- оригінальність ідеї творчого мистецького проекту, рівень її втілення, ступінь внеску в розвиток мистецтва, придатність для застосування в науково-педагогічній та мистецькій практиці;
- рівень засвоєння здобувачем основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією;
- підвищення рівня творчої майстерності здобувача;
- оволодіння здобувачем методологією наукової та педагогічної діяльності.

Засідання ради вважається правоможним у разі участі в ньому та голосуванні усього складу ради.

49. Засідання ради проводиться головою ради державною мовою за такою процедурою:

1) голова ради:

- інформує членів ради про правоможність засідання згідно з даними реєстраційної картки присутності членів ради та про здійснення аудіофіксації та відеофіксації на засіданні;
- інформує членів ради про погоджену із здобувачем мову, якою він викладатиме основні положення творчого мистецького проекту та відповідати на запитання;
- доповідає про подані здобувачем документи, їх відповідність установленим вимогам;

2) один із призначених членів ради озвучує відгук членів ради про творчий мистецький проект здобувача;

3) здобувач:

- викладає основні положення наукового обґрунтування творчого мистецького проекту;
- демонструє (повністю або частково) запис, яким зафіксоване публічне представлення творчої мистецької складової творчого мистецького проекту, каталог, портфоліо, альбом творчих робіт тощо для здобувачів за спеціальностями “Дизайн” та “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” та може представити членам ради (повністю або частково) творчу мистецьку складову творчого мистецького проекту (за домовленістю);
- відповідає на зауваження, які містяться у відгуку членів ради про його творчий мистецький проект і зверненнях інших осіб, що надійшли до закладу вищої освіти мистецького спрямування у письмовому вигляді чи електронною поштою, та на запитання, подані під час засідання в усній чи письмовій формі;

4) обговорюється проект рішення ради щодо присудження ступеня доктора мистецтва;

5) проводиться таємне голосування щодо присудження здобувачеві ступеня доктора мистецтва;

6) голова ради:

- оголошує результати голосування (рішення вважається позитивним, якщо за нього проголосували не менш як чотири члени ради);
- оголошує рішення ради щодо присудження здобувачеві ступеня доктора мистецтва з відповідної спеціальності з галузі знань “Культура і мистецтво”.

50. Здобувач має право зняти творчий мистецький проект із захисту за письмовою заявою, поданою на засіданні ради до початку таємного голосування. У такому разі здобувачеві повертаються документи, які він подав раді, крім заяви та одного примірника матеріалів, поданих відповідно до підпунктів 8-10 пункту 43 цього Положення.

Якщо рада встановила порушення академічної доброчесності в науковому обґрунтуванні творчого мистецького проекту та/або публікаціях, методичній розробці спеціального курсу дисципліни за темою творчого мистецького проекту, заява про зняття творчого мистецького проекту із захисту не приймається. У такому разі рада приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора мистецтва.

51. У разі прийняття радою рішення про відмову у присудженні ступеня доктора мистецтва виявлені радою протягом розгляду творчого мистецького проекту та висловлені під час його захисту недоліки, порушення та зауваження, що стали підставою для прийняття такого рішення, зазначаються у рішенні ради.

Здобувачеві надається засвідчена в установленому порядку копія зазначеного рішення та повертаються подані ним документи, крім заяви, висновку творчого керівника та/або наукового консультанта про творчий мистецький проект здобувача, відгуку членів ради про його творчий мистецький проект та одного примірника матеріалів, поданих відповідно до підпунктів 8-10 пункту 43 цього Порядку.

Якщо недоліки, порушення та зауваження, що стали підставою для прийняття рішення про відмову у присудженні ступеня доктора мистецтва, стосуються наукового обґрунтування творчого мистецького проекту та/або методичної розробки спеціального курсу дисципліни за темою творчого

мистецького проекту, творчий мистецький проект може бути поданий до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення (крім випадків, передбачених абзацом третім пункту 47 цього Положення).

52. Рада протягом 15 робочих днів оформлює рішення про присудження/відмову у присудженні ступеня доктора мистецтва (у двох примірниках). Копію такого рішення рада подає вченій раді закладу вищої освіти мистецького спрямування для затвердження.

Усі документи, що стосуються розгляду творчого мистецького проекту та проведення його захисту в раді, формуються в атестаційну справу здобувача, яка зберігається у відповідному структурному підрозділі закладу вищої освіти мистецького спрямування протягом десяти років з дати набрання чинності наказом закладу вищої освіти мистецького спрямування про видачу диплома доктора мистецтва, а рішення ради щодо присудження ступеня доктора мистецтва підлягає постійному зберіганню.

53. Вчена рада ХДАК, в раді якої проведено захист творчого мистецького проекту:

- затверджує рішення ради про присудження/відмову у присудженні ступеня доктора мистецтва;
- приймає рішення про видачу/відмову у видачі диплома доктора мистецтва.

Рішення вченої ради затверджується наказом, виданим ректором ХДАК. Ректор ХДАК відповідає за якість і своєчасність підготовки наказу. Наказ оприлюднюється на офіційному веб-сайті ХДАК.

Рішення ради про присудження ступеня доктора мистецтва набирає чинності з дати набрання чинності наказом ХДАК про видачу диплома доктора мистецтва.

54. Після набрання чинності рішенням ради про присудження ступеня доктора мистецтва здобувачеві видається диплом доктора мистецтва за формою, затвердженою МОН. Відшкодування витрат на виготовлення бланків

диплома доктора мистецтва здійснюється за рахунок коштів осіб, які їх отримують.

55. У разі втрати, знищення або пошкодження диплома доктора мистецтва заклад вищої освіти мистецького спрямування видає його дублікат з новим порядковим номером відповідно до раніше виданого диплома за рахунок коштів особи, яка отримує дублікат.

Для розгляду питання про видачу дубліката диплома до закладу вищої освіти мистецького спрямування подаються:

особиста заява особи із зазначенням обставин втрати, знищення або пошкодження диплома доктора мистецтва та інформації щодо звернення до правоохоронних органів у разі неправомірного вилучення диплома;

копія першої сторінки паспорта;

копія втраченого, знищеного або пошкодженого диплома (за наявності).

РОЗГЛЯД АПЕЛЯЦІЙ

56. На рішення ради про відмову у присудженні ступеня доктора мистецтва здобувач протягом *двох* місяців з дня набрання чинності зазначеним рішенням може подати апеляцію (оскарження рішення) до ХДАК, де було утворену таку раду.

57. Апеляція, подана до ХДАК, розглядається радою, що прийняла рішення про відмову в присудженні ступеня доктора мистецтва.

Голова ради визначає двох членів ради (одного діяча мистецтв та одного науковця), яким доручає вивчити аргументованість апеляції та підготувати висновок.

Строк розгляду апеляції в раді становить не більше *одного* місяця. У разі потреби проводиться позапланове засідання.

58. На засідання ради запрошується автор апеляції, про що він повідомляється не пізніше як за *десять* днів до дати засідання.

У разі неявки автора апеляції з поважної причини (хвороби, службового відрядження, військової служби тощо) засідання переноситься. Якщо автор

апеляції не з'явився на засідання ради без поважної причини, засідання проводиться за його відсутності.

Засідання ради вважається правоможним у разі участі в ньому та голосуванні всього складу ради. Присутність членів ради (із зазначенням їх спеціальності) зазначається в протоколі засідання.

59. Засідання ради проводиться головою ради за такою процедурою:

1) голова ради:

- інформує членів ради про правоможність засідання згідно з даними реєстраційної картки присутності членів ради;
- оголошує розгляд апеляції;
- надає слово одному з призначених членів ради для розгляду апеляції;

2) один із призначених членів ради озвучує висновок про розгляд апеляції здобувача;

3) проводиться обговорення обставин справи;

4) проводиться таємне голосування щодо розгляду апеляції;

5) голова ради:

- оголошує результати голосування (рішення вважається позитивним, якщо за нього проголосували не менш як чотири члени ради);
- оголошує рішення ради щодо задоволення/відмови у задоволенні апеляції.

60. У разі коли апеляція надійшла до прийняття наказу ХДАК щодо видачі диплома доктора мистецтва, наказ приймається на підставі рішення ради за результатами розгляду апеляції.

Якщо апеляція надійшла після прийняття наказу ХДАК щодо видачі диплома доктора мистецтва, на підставі рішення ради за результатами розгляду апеляції такий наказ скасовується або залишається в силі.

61. Якщо апеляцію задоволено і наказ ХДАК скасовано, то рада розглядає повторно дослідницьку та творчу мистецьку складові творчого мистецького проекту. Під час такого розгляду здобувач має право бути присутнім. За

результатами такого розгляду рада проводить повторно таємне голосування щодо присудження здобувачеві ступеня доктора мистецтва.

За бажанням здобувача замість розгляду радою повторно дослідницької та творчої мистецької складової творчого мистецького проекту може проводитися повторно захист творчого мистецького проекту.

ПОЗБАВЛЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА МИСТЕЦТВА

62. Питання про обґрунтованість присудження ступеня доктора мистецтва, стосовно яких рішення, прийняті понад десять років тому, не розглядаються, за винятком виявлення порушень академічної доброчесності.

63. Звернення фізичних (юридичних) осіб з інформацією про порушення академічної доброчесності подаються до ХДАК, де було утворену раду, якою прийнято рішення про присудження ступеня доктора мистецтва, що оскаржується.

У разі надходження такого звернення заклад вищої освіти мистецького спрямування утворює комісію з розгляду звернень щодо академічного плагіату (далі - комісія). Комісія утворюється у складі голови та двох членів (одного діяча мистецтв та одного науковця) з числа науково-педагогічних працівників, які забезпечують формування фахових компетентностей за відповідною спеціальністю.

Члени комісії перевіряють факти, наведені у зверненнях, та готують висновок щодо наявності підстав позбавлення ступеня доктора мистецтва.

Головою та членами комісії не можуть бути члени ради, рішення якої оскаржується.

Після отримання висновку комісії ХДАК, до якої надійшло звернення з інформацією про академічний плагіат, відновлює повноваження ради, рішення якої оскаржується, для розгляду питання щодо позбавлення ступеня доктора мистецтва/залишення в силі наказу ХДАК про видачу диплома доктора мистецтва.

64. На засідання ради запрошується автор звернення (представник), про що він повідомляється не пізніше як за десять днів до дати засідання.

У разі неявки автора звернення (представника) з поважної причини (хвороби, службового відрядження, військової служби тощо) засідання переноситься. Якщо автор звернення (представник) не з'явився на засідання ради без поважної причини, засідання проводиться за його відсутності.

Засідання ради вважається правоможним у разі участі в ньому та голосуванні усього складу ради. Присутні члени ради, їх спеціальності обов'язково зазначаються у протоколі засідання.

65. Засідання ради проводиться головою ради за такою процедурою:

1) голова ради:

інформує членів ради про правоможність засідання згідно з даними реєстраційної картки присутності членів ради;

озвучує звернення, що надійшло для розгляду;

надає слово одному з призначених членів ради для перевірки фактів, наведених у зверненні;

2) один із призначених членів ради озвучує висновок щодо позбавлення ступеня доктора мистецтва;

3) проводиться обговорення обставин справи;

4) проводиться таємне голосування щодо позбавлення ступеня доктора мистецтва;

5) голова ради:

- оголошує результати голосування (рішення вважається позитивним, якщо за нього проголосували не менш чотирьох членів ради);

- оголошує рішення ради про позбавлення ступеня доктора мистецтва/залишення в силі наказу закладу вищої освіти мистецького спрямування про видачу диплома доктора мистецтва.

66. Рада протягом 15 робочих днів:

- оформлює рішення ради про позбавлення ступеня доктора мистецтва/залишення в силі наказу ХДАК про видачу диплома доктора мистецтва;

- подає копію рішення ради про позбавлення ступеня доктора мистецтва вченій раді ХДАК для затвердження;
- оригінал рішення про позбавлення ступеня доктора мистецтва/залишення в силі наказу ХДАК про видачу диплома доктора мистецтва долучає до атестаційної справи здобувача ступеня доктора мистецтва.

67. Рішення вченої ради про позбавлення ступеня доктора мистецтва затверджується наказом, виданим ректором ХДАК. Наказ ХДАК про позбавлення ступеня доктора мистецтва оприлюднюється на офіційному веб-сайті ХДАК.

Проректор з наукової роботи

Алла СОЛЯНИК

Завідувач аспірантури

Юлія ЗАКЛІНСЬКА